

ROMÂNIA
Ministerul Afacerilor Externe

GHID DE INFORMARE PRIVIND TRAFICUL DE PERSOANE

GHID DE INFORMARE PRIVIND TRAFICUL DE PERSOANE

Ministerul Afacerilor Externe cu sprijinul Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane pune la dispoziția cetățenilor români un ***Ghid de informare privind traficul de persoane.***

Acest ghid se adresează cetățenilor români care decid să se deplaseze în străinătate și are ca principal obiectiv conștientizarea riscurilor traficului de persoane.

De asemenea, prin intermediul acestui material, se dorește prevenirea apariției acestui fenomen în rândul cetățenilor români aflați în afara granițelor României precum și acordarea de asistență de specialitate cetățenilor români din străinătate care devin victime ale traficului de persoane.

CE ESTE TRAFICUL DE PERSOANE?

Constituie infracțiunea de **trafic de persoane** recrutarea, transportarea, transferarea, cazarea ori primirea unei persoane, prin amenințare, violență sau prin alte forme de constrângere, prin răpire, fraudă ori înșelăciune, abuz de autoritate sau profitând de imposibilitatea acelei persoane de a se apăra sau de a-și exprima voința ori prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obținerea consimțământului persoanei care are autoritate asupra altei persoane, în scopul exploatării acestei persoane. (*Legea nr. 678/2001*)

Recrutarea, transportarea, transferarea, găzduirea sau primirea unui minor, în scopul exploatării acestuia, constituie infracțiunea de trafic de minori. (*Legea nr. 678/2001*)

Prin **exploatarea** unei persoane se înțelege:

- executarea unei munci sau îndeplinirea de servicii în mod forțat ori cu încălcarea normelor legale privind condițiile de muncă, salarizare, sănătate și securitate;
- ținerea în stare de sclavie sau alte procedee asemănătoare de lipsire de libertate ori de aservire;
- obligarea la practicarea prostituției, cerșetoriei, la reprezentări pornografice în vederea producerii și difuzării de materiale pornografice sau alte forme de exploatare sexuală;
- prelevarea de organe, țesuturi sau celule de origine umană, cu încălcarea dispozițiilor legale;
- efectuarea unor alte asemenea activități prin care se încalcă drepturi și libertăți fundamentale ale omului; (*Legea nr. 678/2001*).

CE ESTE TRAFICUL DE PERSOANE?

Mulți români își doresc să muncească în afara țării. Condițiile financiare ne pot determina, de multe ori, să alegem sau să acceptăm oferte de lucru în străinătate fără a verifica, în prealabil, veridicitatea și autenticitatea acestora sau fără a analiza condițiile contractuale propuse de potențialii angajatori.

Necunoașterea regimului aplicat cetățenilor români pe piața muncii din diferite state ale lumii și a diferențelor care există între activitățile desfășurate pe cont propriu și activitățile desfășurate în baza unui contract individual de muncă reprezintă principalele cauze care conduc la vulnerabilitatea lucrătorilor români aflați la muncă în străinătate.

Ne asumăm în acest fel riscuri majore pe care nu ni le dorim și la care, de cele mai multe ori, nu ne gândim. Unul dintre aceste riscuri este de a deveni victime ale traficului de persoane.

În străinătate, putem deveni victime ale traficului de persoane atunci când acceptăm oferte de muncă în schimbul unei sume de bani, la îndemnul unor persoane necunoscute, fără a verifica înainte condițiile de muncă sau de plată, condițiile de cazare și mâncare.

În unele situații, ajungem chiar să fim sechestrați, maltratați, obligați să muncim fără plată, în condiții inumane, fără hrană și adăpost, fără odihnă sau obligați să practicăm prostituția.

Dacă suntem victima traficului de persoane, putem fi forțați să donăm organe, țesuturi sau celule umane, prin amenințare, violență extremă, șantajându-ne pe noi sau pe familiile noastre. Nu sunt puține cazurile în care traficanții omoară victimele care se opun sau care încearcă să scape dintr-o situație de exploatare.

AGENȚIA NAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA TRAFICULUI DE PERSOANE

Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP) este structura de specialitate, aflată în subordinea Ministerului Administrației și Internelor, cu atribuții de coordonare, evaluare și monitorizare la nivel național a aplicării politicilor:

- în domeniul traficului de persoane de către instituțiile publice;
- în domeniul protecției și asistenței acordate victimelor acestuia.

ANITP este punctul de legătură între victima traficului de persoane și organele de aplicare a legii, precum și între acestea și ONG-urile din țară care oferă servicii în acest domeniu.

Agenția cooperează cu organizațiile neguvernamentale române și străine, precum și cu organizațiile interguvernamentale în vederea conștientizării opiniei publice asupra fenomenului traficului de persoane și asupra consecințelor acestuia.

Agenția are în subordine 15 Centre Regionale, cu rol de coordonare a activității anti-traffic regionale din zonele de competență.

Principalele atribuții ale Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane sunt:

- primește semnalări/informații cu privire la persoane aflate în situații de trafic/exploatare, în țară sau în străinătate.
- solicită centrului regional cel mai apropiat de domiciliul persoanei să identifice centre guvernamentale sau organizații neguvernamentale locale care pot oferi victimelor servicii de asistență cum sunt cele menționate mai sus.

Atenție! Confidențialitatea cu privire la situația posibilelor victime este principiul cel mai important.

Nicio informație nu este făcută publică, după cum victimele nu au obligația de a colabora cu autoritățile pentru prinderea sau pedepsirea traficantilor.

Decizia privind colaborarea aparține victimelor!

AGENȚIA NAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA TRAFICULUI DE PERSOANE

Adresă: Str. Ion Campineanu nr.20, etaj 5, Sector 1, București, România
Telefon: (004) 021 313 31 00
(004) 021 311 89 82
Fax: (004) 021 319 01 83
E-mail: anitp@mai.gov.ro
Website: <http://anitp.mai.gov.ro>

Pentru informații și sfaturi în vederea evitării unei situații de trafic de persoane, puteți apela 004 021 313 31 00 (apelabil și din străinătate) sau HelpLine 0 800 800 678 (apel național gratuit).

Atenție! Nu este obligatoriu să vă dezvăluiți identitatea!

Puteți rămâne anonim!

SFATURI UTILE PENTRU EVITAREA UNEI SITUAȚII DE TRAFIC

Atenție! Pentru a preîntâmpina apariția unei situații deosebite, înainte de a pleca în străinătate, înregistrați-vă prezența la cea mai apropiată misiune diplomatică sau la cel mai apropiat oficiu consular român!

- Lăsați rudelor și prietenilor dumneavoastră din țară copii ale actului de identitate precum și date privind itinerariul și modalitățile în care puteți fi contactat.

Atenție! Dacă dețineți un telefon mobil pe durata călătoriei dumneavoastră în străinătate, asigurați-vă, înainte de plecare, că ați introdus în memoria aparatului numerele de telefon ale reprezentanței diplomatice (ambasadă sau consulat) cea mai apropiată de zona în care vă deplasați! În acest fel, ne puteți contacta de îndată ce vă confrunțați cu o situație deosebită!

Atenție! Verificați în detaliu orice ofertă primită cu privire la un loc de muncă!

- Nu acceptați o ofertă înainte de a intra în posesia unui contract de muncă valabil.
- Atenție când semnați un contract de muncă. Citiți cu atenție prevederile contractului. În cazul în care există aspecte neclare, solicitați sprijinul unui jurist.
- Asigurați-vă că în țara unde urmează să munciți nu aveți nevoie de procurarea în prealabil a unui permis de muncă.
- Accesul la un loc de muncă poate fi condiționat de anumite calificări, diplome, experiență sau cunoașterea unei limbi străine.
- Verificați agenții de ocupare a forței de muncă din România care vă oferă un loc de muncă în străinătate (contactând Inspectoratul Teritorial de Muncă în raza căruia se află sediul firmei respective).
- Verificați firma angajatoare din străinătate prin care plecați la muncă (la Registrul Comerțului din statul respectiv).
- Consultați Ghidul cetățeanului român care dorește să lucreze în Uniunea Europeană realizat de Ministerul Afacerilor Externe.
 - Ghidul a fost publicat la editura 'Niculescu' în 2009 și cuprinde sfaturi utile pentru persoanele care doresc să lucreze într-unul din cele 26 de state comunitare și care nu doresc să fie victimele traficantilor de forță de muncă.

o Materialul prezintă totodată informații referitoare la aspecte generale privind dreptul de muncă în statele comunitare, chestiuni legate de liberalizarea/restricționarea pieței de muncă, datele de contact ale autorităților locale cu competențe în domeniul muncii și securității sociale din fiecare stat membru UE.

Atenție! Nu dați nimănui actul de identitate / pașaportul!

- Păstrați în locuri sigure documentul de călătorie/identitate și banii și nu le expuneți în mod vizibil asupra dumneavoastră sau în mașini.

Atenție! Dacă sunteți în pericol, cereți ajutorul oricărei persoane cu care intrați în contact!

- În cazul în care siguranța dumneavoastră este pusă în pericol, contactați poliția locală și reprezentanța diplomatică (ambasadă sau consulat) cea mai apropiată!

PENTRU A SESIZA O SITUAȚIE DE TRAFIC, VĂ PUTEȚI ADRESA:

- Poliției
- celei mai apropiate reprezentanțe diplomatice a României (ambasadă sau consulat)
- liniei Tel-verde a ANITP: **004 021 313 31 00** (apelabil și din străinătate).
- Liniei Telveverde **0 800 800 678**
- organizațiilor neguvernamentale

Atenție! Conform procedurii în vigoare, comunicările primite de la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României privind cazurile de trafic de persoane în care sunt implicați cetățenii români din străinătate se transmit la Inspectoratul General al Poliției Române și Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane.

CUM VĂ POT AJUTA REPREZENTANȚII MISIUNILOR DIPLOMATICE ȘI OFICIILOR CONSULARE ALE ROMÂNIEI ÎN STRĂINĂTATE:

Atenție! Misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate acordă asistență și protecție consulară cetățenilor români în mod egal, fără deosebire de sex, rasă, vârstă, religie, în limitele prevăzute de normele de drept internațional și de reglementările locale în vigoare!

- Vă pot elibera documente de călătorie pentru reîntoarcerea în țară, în cazul în care nu mai sunteți în posesia unor astfel de documente;
- Vă pot sprijini în relația cu autoritățile locale;
- Vă pot recomanda avocați pe care să îi puteți angaja pentru asigurarea reprezentării juridice în fața autorităților locale / din statul de reședință;
- Vă pot recomanda traducători pentru a vă sprijini în relația cu autoritățile locale;

Atenție! Misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate vă pot sprijini în identificarea pe plan local a unor centre pentru asistența și protecția victimelor traficului de persoane!

- Aceste centre sunt puse la dispoziție de autoritățile statului de reședință sau de organizațiile neguvernamentale;
- Astfel de centre vă pot sprijin în găsirea unui loc de cazare și vă pot oferi asistență de specialitate.

Atenție! În caz de necesitate, personalul consular vă poate recomanda unități medicale locale care vă pot asigura serviciile necesare!

- Dacă internarea se face pentru o perioadă mai îndelungată, personalul consular vă poate vizita, la solicitarea dumneavoastră;
- Dacă sunt necesare formalități pentru aranjarea transportului în țară în condiții speciale, personalul consular poate facilita realizarea acestora;
- La solicitarea dumneavoastră, personalul consular vă poate contacta familia din România, pentru a o anunța despre situația medicală și pentru a-i transmite eventualele solicitări.

Atenție! În conformitate cu reglementările legislative în vigoare, misiunile diplomatice și oficiile consulare acordă o atenție deosebită prelucrării datelor cu caracter personal prin prisma garantării și protejării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului la viața intimă, familială și privată!

CADRU JURIDIC

Principalele acte normative naționale în domeniul traficului de persoane

- Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 299/2003 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane;
- Hotărârea Guvernului nr. 1654/2006 pentru aprobarea Strategiei naționale împotriva traficului de persoane 2006 – 2010;
- Hotărârea Guvernului nr. 1720/2006 pentru aprobarea Planului național de acțiune 2006 - 2007 pentru implementarea Strategiei naționale împotriva traficului de persoane 2006 - 2010
- Hotărârea Guvernului nr. 1238/2007 pentru aprobarea Standardelor naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență a victimelor traficului de persoane;
- Hotărârea Guvernului nr. 982/2008 pentru aprobarea Planului național de acțiune 2008 - 2010 pentru implementarea Strategiei naționale împotriva traficului de persoane 2006 - 2010;
- Ordinul comun al ministrului administrației și internelor administrative, al ministrului educației, cercetării și tineretului, al ministrului sănătății publice, al ministrului muncii, familiei și egalității de șanse, al președintelui autorității naționale pentru protecția drepturilor copilului, al președintelui Agenției naționale pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați, al președintelui Agenției naționale pentru ocuparea forței de muncă, al președintelui Agenției naționale pentru romi pentru înființarea, organizarea și funcționarea Grupului Tematic de Lucru pentru coordonarea națională a activităților de protecție și asistență a victimelor traficului de persoane, publicat în Monitorul Oficial nr. 799 din 23 noiembrie 2007;
- Ordinul comun al ministrului administrației și internelor, al ministrului educației, cercetării și tineretului, al ministrului sănătății publice, al ministrului muncii, familiei și egalității de șanse, al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, al ministrului afacerilor externe, al procurorului general și al ministrului justiției pentru aprobarea Mecanismului național de identificare și referire a victimelor traficului de persoane, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 849 din 17 decembrie 2008.

Acte normative naționale și prevederi speciale cu referire la traficul de copii, drepturile copilului și lupta împotriva oricărei forme de exploatare a copiilor

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
- Hotărârea Guvernului nr. 1443 /2004 privind metodologia de repatriere a copiilor români neînsoțiți aflați pe teritoriul altui stat și asigurarea măsurilor de protecție specială în favoarea acestora;
- Ordinul comun nr. 123-429/2004 al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopției și al Ministerului Administrației și Internelor, publicat în Monitorul Oficial 1150 din 6 decembrie 2004;
- Hotărârea Guvernului nr. 1295/2004 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru prevenirea și combaterea traficului de copii;
- Hotărârea Guvernului nr. 1769/2004 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru eliminarea exploatării copiilor prin muncă;
- Hotărârea Guvernului nr. 1504/2004 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru prevenirea și combaterea abuzului sexual asupra copilului și a exploatării sexuale a copiilor în scopuri comerciale.

Alte instrumente legislative naționale cu referire la traficul de persoane

- Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor;
- Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată;
- Legea nr. 508/2004 privind organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate;
- Legea nr. 47 din 2006 privind sistemul național de asistență socială;
- Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale;
- Legea 682/2002 privind protecția martorilor;
- Legea 416/2001 privind venitul minim garantat.

Instrumente internaționale cu referire expresă la drepturile copilului, traficul de copii și lupta împotriva oricărei forme de exploatare a copiilor

- Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate adoptate la New York la 15 noiembrie 2000, ratificată prin Legea nr. 565/2002. (România a semnat la data de 14 decembrie 2000, la Palermo, Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate și cele două protocoale ale sale adoptate la New York, 15 noiembrie 2000):
 - Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transfrontaliere organizate;
 - Protocolul împotriva traficului ilegal de migranți pe calea terestră, a aerului și pe mare, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate;
- Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane - ratificată prin Legea nr. 300/2006;
- Planul Uniunii Europene privind cele mai bune practici, standarde și proceduri pentru combaterea și prevenirea traficului de ființe umane, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, la data de 9 decembrie 2005
- Convenția privind drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală ONU la data de 20 noiembrie 1989, intrată în vigoare în 1990 și ratificată de România prin Legea nr.18/1990;
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.182/1999 privind interzicerea celor mai grave forme de muncă a copiilor și acțiunea imediată în vederea eliminării lor, ratificată prin Legea 203/2000 și Protocolul facultativ al Convenției cu privire la drepturile copilului, vânzarea de copii, prostituția copiilor și pornografia infantilă (2001), publicat în Monitorul Oficial nr. 601/27.09.2001, partea I.

Acquis-ul comunitar în domeniul traficului de ființe umane

- Decizia cadru a Consiliului 2004/68/JAI din 22 decembrie 2003 privind combaterea exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei cu minori - JO L 13 din 20.01.2004, pag. 44;
- Decizia cadru a Consiliului 2002/629/JAI din 19 iulie 2002 privind combaterea traficului de ființe umane. Jurnalul Oficial L 203,01/08/2002 pag. 1-4;
- Decizia Consiliului 2001/87/EC din 8 Decembrie 2000 privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Convenției ONU împotriva crimei organizate transfrontaliere și a Protocoalelor privind combaterea traficului de ființe umane, în special a traficului de femei și copii, și a contrabandei cu imigranți pe pământ, în aer și pe mare. Jurnalul Oficial L 030, 01/02/2001 P44;
- Decizia Consiliului din 29 mai 2000 privind combaterea pornografiei cu minori de pe Internet. Jurnalul Oficial L 138, 09/06/2000 pag. 1-4;
- Decizia Cadru a Consiliului European 2001/220/JHA privind poziția victimelor în procedura penală. Această Decizie, având la bază titlul VI din Tratatul asupra Uniunii Europene, permite victimelor infracțiunilor să solicite daune de la făptuitor în cursul procedurilor penale;
- Directiva Consiliului 2004/80/EC din 20 aprilie 2004 privind compensarea victimelor infracțiunilor;
- Convenția europeană privind compensarea victimelor infracțiunilor violente (Strasbourg, 24 noiembrie 1983) ;
- Recomandarea nr. R(85)11 privind poziția victimei în cadrul dreptului penal și al procedurii penale;
- Comunicarea Comisiei Europene “Victimele infracțiunilor în Uniunea Europeană – Reflecții privind standarde și acțiune” (14 iulie 1999);
- Cartea verde “Compensarea victimelor infracțiunilor” a Comisiei Europene (28 septembrie 2001).

ROMÂNIA
Ministerul Afacerilor Externe

Aleea Alexandru nr. 24, Sector 1
București 011822, România
www.mae.ro